

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia

Materia	Fisioloxía: Movemento funcional en fisioterapia			
Código	P05G171V01105			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Soto González, María Mercedes			
Profesorado	Soto González, María Mercedes			
Correo-e	m.soto@uvigo.es			
Web	http://http://fisioterapia.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C2	Comprender os principios da biomecánica e a electrofisioloxía e as súas principais aplicacións no ámbito da fisioterapia.
C6	Identificar as estruturas anatómicas como base de coñecemento para establecer relacións dinamicamente coa organización funcional.
C12	Coñecer e aplicar as bases teóricas e o desenvolvemento dos métodos e procedementos fisioterapéuticos.
C13	Ter a capacidade de valorar desde a perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C15	Comprender os principios ergonómicos e antropométricos.
C31	Coñecer a estrutura do corpo humano e identificar elementos estruturais e alteracións da normalidade nos diferentes métodos de análise e diagnóstico a través de imaxe.
C34	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conducta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
C35	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
D2	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
D5	Desenvolver a capacidade de liderado e organización.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as bases elementáis da biomecánica	C2 C15 C35
Identificar as pautas para a análise dos movementos humanos	C6 C12 C15 C35
Coñecer a leis do movemento, forzas, pancas e poleas e a súa aplicación en Fisioterapia	C2 C12 C15

Definir o concepto de elasticidade, viscoelasticidade e a súa aplicación práctica en fisioterapia				C2 C12 C15 C35
Identificar as propiedades mecánicas do óso				C6 C34
Describir a mecánica articular e a súa aplicación en Fisioterapia				C2 C12 C15 C35
Identificar as propiedades mecánicas da contracción muscular				C6 C34
Identificar a repercusión dos distintos tipos de actividade muscular e a súa aplicación na Fisioterapia				C2 C6 C12 C13 C15
Describir e correlacionar a análise segmentaria, dos movementos do corpo humano				C2 C12 C15 C31 C35
Analizar a biomecánica básica dun determinado xesto	A2		D2 D5	C2 C12 C15 C31 C35

Contidos

Tema	
Tema 1	Bases elementais da biomecánica
Tema 2	Movementos. Forzas, pancas e poleas. Elasticidade e viscoelasticidade.
Tema 3	Propiedades mecánicas do óso e da contracción muscular. Mecánica articular
Tema 4	Análise segmentaria dos movementos do corpo humano: o raque no seu conxunto. Postura e posición.
Tema 5	Análise segmentaria dos movementos do cinto pélvico.
Tema 6	Análise segmentaria dos movementos do raque lumbar.
Tema 7	Análise segmentaria dos movementos do raque torácico. Mecánica respiratoria.
Tema 8	Análise segmentaria dos movementos do raque cervical e ATM
Tema 9	Análise segmentaria dos movementos do cinto escapular. Membro superior.
Tema 10	Análise segmentaria dos movementos do membro inferior.
Contenidos prácticos	Análise da marcha. Análise de xestos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	49	120	169
Traballo tutelado	1	3	4
Prácticas de laboratorio	8	23	31
Presentación	1	3	4
Resolución de problemas de forma autónoma	2	7	9
Aprendizaxe colaborativa	1	2	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Traballo	2	0	2
Práctica de laboratorio	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como para presentar a materia.
Lección maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudio de casos e estratexias de resolución de problemas. O/a alumno/a terá a súa disposición e na plataforma Tema as notas elaboradas polo profesor que lle servirán de guía.
Traballo tutelado	Os/as alumnos/as deberán elaborar un traballo, onde se fará unha análise biomecánica básica do corpo humano sobre unha filmación en vídeo que deben realizar os/as propios/as alumnos/as. Cada grupo de acordo co profesor fará o traballo cunha orientación específica sobre o devandito tema e utilizarase a plataforma Tema.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado. Utilizarase a demostración experimental, a estratexia de simulación, o tratamento didáctico de erros e adestramento sistemático.
Presentación	Exposición con medios audiovisuais por parte do alumnado ante o docente e os estudantes, do traballo tutelado.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado deberá solucionar situacións da vida real coas súas propias estratexias a través do coñecemento, a investigación e a reflexión.
Aprendizaxe colaborativa	Nas clases teóricas desenvolverase unha metodoloxía de aprendizaxe colaborativa, onde os diferentes temas veranse a través de actividades realizadas en grupo, facilitando o desenvolvemento dunha participación activa do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	A orientación e asesoramento da actividade de aprendizaxe colaborativa realizarase en titoría de grupo grande
Traballo tutelado	As titorías de orientación e asesoramento realizaranse grupo pequeno, de 4 a 5 alumnos/as e nas horas estipuladas nas normas do traballo publicadas en Faitic.
Prácticas de laboratorio	O alumnado deberá solicitar por medio dun correo electrónico indicando no asunto "Titorías", o docente indicarlle a data e hora de dita titoría.
Lección maxistral	O/a alumno/a deberá darse de alta na plataforma Tema para o correcto seguimento da materia. As titorías de orientación e asesoramento académico se levarán a cabo no horario e lugar indicados no apartado da guía correspondente. Tamén se pode realizar solicitándoos por correo electrónico indicando no asunto "Titorías"
Presentación	A orientación e asesoramento para a exposición e presentación dos traballos realizaranse en titoría de grupo pequeno.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado deberá solicitar por medio dun correo electrónico indicando no asunto "Titorías", o docente indicarlle a data e hora de dita titoría.
Actividades introductorias	A orientación e asesoramento das actividades introductorias realizaranse en titoría de grupo grande

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame teórico: Probas de resposta longa, de desenvolvemento. Consta de 4 preguntas e non se pode deixar ningunha sen contestación efectiva.	60	C2 C6 C12 C13 C15 C31 C34 C35	D2
Traballo	A realización, asistencia a titorías, exposición e defensa do traballo é obrigatoria. Valorácese a participación nas titorías do traballo, a formulación e análises realizadas así como a súa redacción e a utilización de fontes bibliográficas.	5	C12 C15 C31 C34 C35	D2
Práctica de laboratorio	O alumnado demostrará a aplicación dos fundamentos teóricos da materia.	35	A2 C12 C13 C34 C35	D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

En previsión de posibles interrupcións na docencia presencial pola situación Covid-19 procederase a avaliación continua dos contidos prácticos e/ou teóricos O alumnado que non poida acollerse a esta modalidade terá dereito a realización do exame final.

A realización do traballo é obrigatoria e a súa valoración farase a través das prácticas/ titorías establecidas na programación da materia e na presentación e defensa do mesmo.

Para superar a materia débese superar a parte teórica e práctica de maneira independente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Calais Germain B, **Anatomía para el movimiento**, 84-87403-17-4, 7, Los libros de la liebre de marzo, 1999

Kapandji AI, **Fisiología Articular Tomo 1. Miembro superior**, 9788498354584, 6, Médica Panamericana, 2012

Kapandji AI, **Fisiología Articular Tomo 2. Miembro inferior**, 9788498354591, 6, Médica Panamericana, 2012

Kapandji AI, **Fisiología Articular Tomo 3. Tronco y raquis**, 9788498354607, 6, Médica Panamericana, 2012

Bibliografía Complementaria

Viladot A, **Lecciones básicas de biomecánica del aparato locomotor**, 9788445814710, 2, Masson, 2004

Cailliet R, **Anatomía Funcional Biomecánica**, 9788471014931, 1, Marbán, 2005

Miralles Marrero R, Miralles-Rull I, **Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor**, 9788445816806, 1, Elsevier Masson, 2006

Trew M, Everett T, **Fundamentos del movimiento humano**, 9788445816066, 5, Masson, 2006

Dufour M, Pillu M., **Biomecánica funcional. Miembros, cabeza, tronco**, 9788491132639, 2, Elsevier Health Sciences, 2018

Calderón JF, **Fisiología humana, aplicación a la actividad física**, 9788491102045, 2, Médica Panamericana, 2018

Fucci S, **Biomecánica del aparato locomotor aplicada al acondicionamiento muscular**, 9788481746457, 4, Elsevier, 2003

Llanos LF, **Introducción a la biomecánica del aparato locomotor**, 9788474912494, Universidad Complutense, 1998

Miralles Marrero R, Miralles-Rull I, Puig Cunillera M, **Biomecánica clínica de los tejidos y las articulaciones del aparato locomotor**, 978-8445821435, 2, Elsevier, 2005

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Afeccións medicocirúrxicas/P05G171V01107

Bioquímica-Física: Bioquímica e biofísica/P05G171V01103

Fisioloxía: Fisioloxía humana/P05G171V01102

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se modifican

Actividades introductorias: levaranse a cabo de maneira virtual a través do campus remoto

Traballo tutelado: as titorías do traballo farase a través da aula virtual do campus remoto.

Prácticas de laboratorio: As prácticas de laboratorio non se poden realizar de modo non presencial. No entanto, colgarase en Fatic, seguindo a programación da materia, o material audiovisual e/ou o material científico correspondente aos diferentes temas

Presentación: a presentación do traballo farase a través da aula virtual do campus remoto.

Lección maxistral: a impartición da docencia teórica desenvolverase a través da aula virtual do campus remoto e seguindo a programación docente.

Resolución de problemas: a través do campus virtual e FaiTic
Aprendizaxe colaborativa: a través do campus virtual e ou FaiTic

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Correo electrónico
Campus remoto despacho virtual

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Mantense a bibliografía da Guía Docente. En caso de precisar algunha fonte de información adicional para a realización dalgunhas das tarefas prácticas, os accesos serán facilitados durante as mesmas.

* Outras modificacións

Tendo en conta que os contidos prácticos desta materia están suxeitos o cumprimento das condicións para os títulos que habilitan para o exercicio de profesións reguladas disposto na ORDE CIN/2135/2008 e no Real Decreto 1393/2007; queda previsto, de ser necesario, organizar actividades académicas específicas cando a docencia presencial estea permitida de novo, que garantan ao alumnado a posibilidade da realización e adestramento das prácticas pendentes.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

Exame teórico de 4 preguntas de desenvolvemento (60%)=>Exame en liña a través de cuestionarios (30%); Exercicios de resolución de problemas (30%)

Prácticas de laboratorio (35%) (orixinal) =>As prácticas de laboratorio se substituirán por tutoriais de uso de diferentes instrumentos de captación de movemento e actividades que demostren a súa comprensión e serán supervisadas por diferentes ferramentas virtuais (35%)

Presentación do traballo presencialmente (5%) =>Presentación en liña mediante campus remoto (5%)

* Novas probas

Para a realización do exame en liña utilizarase a plataforma Moodle

* Información adicional

Modifícase este requisito ao modificarse o peso proposto para a proba teórica "Para superar a materia débese obter como mínimo un 3,5 sobre 8 no exame teórico, a condición de que se consiga un 5 coa suma da puntuación do traballo". E quedará "Para superar a materia débese obter como mínimo un 2 sobre 4 no exame teórico, a condición de que se consiga un 5 coa suma da puntuación do traballo e das actividades restantes"

*Cronograma de actividades formativas e de avaliación

Os contidos teóricos e prácticos, así como o traballo, desenvolveranse coa programación prevista desde o inicio do curso e publicados na páxina web do Centro <http://fisioterapia.uvigo.es/gl/docencia/programacion-de-materias/>.

A avaliación da materia levará a cabo nos días e horas aprobados en Xunta de Facultade para o curso 2020-2021

<http://fisioterapia.uvigo.es/gl/docencia/exames/>